

Mary Minna Michelsen, skriver,
Min far Christian Frederik Harald Michelsen- blev 30.10.1917 gift med min mor
Kristiane Juliane Christensen, de var henholdsvis 30 og 26 år gl.
Min far var meget udadvendt, interesseret i Politik-Kultur-Kristendom og meget
mere. Han var på Højskole i Haslev 5 md. og senere på Landbrugsskole 5 md.
Han arbejdede ellers, det meste af sin ungdom her på gården, uden løn,
også som Kontrolassistent et par år.
Min mor Kristiane Juliane Christensen, som tilhører Frantz Andersens efterslægt,
var på et Husmandssted "Lerbjerg" på 18 td.land, 2 km. herfra.
Hun var meget indadvendt, min far vilde "åbne sin forlovedes øjne for tingene"
og fik hende til at tage på Højskole i Horne, det blev ingen succes-mor kaldte
det "spildte penge".
Far kunde have købt "Hvidet" her, der da var på 80 tdr.land for 30.000 kr.
men det turde han ikke, da de ikke havde penge.
Mor anbragte hertil, sin utrolige flid, sparsommelighed og dygtighed som husmor,
men da der var 4 børn i "Lerbjerg" fulgte der ingen "Brudesum" med.
De forpagtede så gården, men da prisen på alting efter 1 Verdenskrig steg,
turde far nok købe "Hvidet" i 1920, men da skulde han betale 60.000 kr. for den,
så meget var alt steget, de første år gik det helt godt, far købte bl.a. Selvbinder.
I Kostalden blev bygget i 1915-16 - med Fodergang-noget helt uhørt her på egnen.
Men efter få år begyndte krisen at komme-vi fik mund og klovsyge, svinetuberkulose-
kalvekastning, vi blev fattigere, mange Landmænd gik fallit, kun den
omstændighed, at min farmor (som far skyldte penge for hver termin) boede
og lod "Nåde gå for ret" hjalp gennem 20-erne- men jeg mærkede tydeligt "noget
var galt". Der blev sparet på alt- mor græd ofte, og jeg mindes hende på knæ
ved sin seng i bøn til gud- om han dog vilde hjælpe.
Far sad ofte forpint og bad på en søk mel i laden.
Vi-børn fik aldrig nyt tøj, men mor syede om, af hvad hun havde, eller fik.
Far og mor købte heller aldrig tøj til dem selv, og fars store interesse for at
deltage i "Åndslivet" gik i stå, der var ikke penge til at deltage.
Vi havde 2 karle 24 - 20 år, og en hjoirdreng på 12 år og 1 pige på ca. 18 år.
Der blev altid sørget for, at de fik deres løn, og fik nok at spise,
far og mor sultede hellere selv, og vi børn fik resterne.
Far blev syg af giftfeber, og lå i sengen i lang tid, gjorde alt være.
Farmor døde d.16.11.1930, fars brødre vilde have deres arv, denne dag glemmer jeg
aldrig, herefter blev der sparet så ingen vilde tro det i dag.
Men så skete der det, at onkel Joh.Christensens, Lerbjerg, kone arvede, en pæn
sum penge, og så solgte far ca. 18 td.land fra Hvidet- det lå bekvemt for Lerbjerg
som derved blev en god gård, vi blev reddet fra fallitten- fars brødre fik alle
disse penge.

Jeg hjalp til ude altid, kunde allerede som 4 årig malke. Jeg begyndte at gå i
skole i april 1927, det var i en Privatskole, som var indrettet i en tilbygning
til Missionshuset. Jeg allerede havde lært både at skrive og regne inden-det
var altid min pligt at malke mindst 4 køer om morgenen inden jeg gik ind,
blev vasket, og fik mad. Så fulgtes jeg med mn ældre lillesøster på cykel ca.
3 1/2 km. til skole. Der var jo kun 2 klasser i skolen, ældste og yngste - 7 - 10
år og 10 - 14 år, vi var der ca. 6 timer, vi havde kun en lærerinde til begge
klasser, hun var meget dejlig og bestemt, og vi havde alle stor respekt for hende,
der kunde vel falde een enkelt lussing eller i Skammekrog, men det var uhyre
sjældent det skete, heller ikke megen ros, men fik vi det var det som en
"kostbar perle". Jeg var lærenem, og der faldt lit en "perle" til mig-hvilken
bevirkede, at de andre blev sure på mig, og jeg blev "skubbet ud af Fællesskabet-
legen i frikvarteret, snakken o.s.v. derfor blev jeg tidlige en "Enspænder"
og jeg søgte min trøst i at læse og lære endnu mere.
Når vi kom hjem fra skole, hjalp min søster, inde ved husarbejde, men jeg kom med
ud i kostalden, skulde skøre roer med håndkraft i en maskine som Hjoirdrengen
og jeg skiftedes til at trække.
Vi skulde muge ved alle køer og kvier, smide hø ned og senere halm, for til slut
at strø under alle dyrene, så hjalp vi med at malke og give kalve.
Og så var det med at komme ind og få mad-vaske op o.s.v. Om aftenen skulde der
læses Lektier- Jeg mindes med stille glæde disse Vinteraftner samlet om det store

spisebord med petroleumlampen, mor og pigen strikkede, stoppede o.l. far læste og karlene spillede dam-ludo o.l. og vi børn læste lektier først, og fik så lov at spille med. Hver time gik forkarlen ud og fodrede hestene, og ved senge tid skulde de "røgtes af". Vi fik aldrig kaffe- det var der ikke råd til, men far sluttede tit en aften med bøn med os alle. Hver søndag skiftedes vi, til at følges til kirke.

Et bittert minde fra min barndom, var da vi havde kalvekastning- det var grufuldt om morgenen, at komme ud i stalden og se det lille døde foster, koen havde smidt i Grebningen. Min mor kæmpede stædigt for at få alt så billigt som muligt, hun holdt altid gæs og ænder, som vi slagtede-plukkede og solgte ved juletid, pengene for dem; gjorde det muligt at holde jul, men gaver fik vi aldrig, kun et par hjemmesyede "Futsko" o.l. Mor havde også høns, så der var øg at bruge og sælge. Desuden havde hun en fantastisk velholdt køkken have, hvor alle slags avledes; så intet skulde købes, desuden en utrolig velholdt prydhave, som hun mange gange fik første præmie for, mor have også bier, og solgte honning, hun var også med i marken især høstarbejde hver eneste år, hun kunde løse de fineste løs, ingen af de andre gårdmandskoner, her omkring hjalp til i marken, og deres børn heller ikke, alt havde man jo tjenestefolk til; man så ned på os for dette.

Til nov.1933 syntes mor vi godt kunde klare os uden pige, så kunde vi spare de 20 k mdl. og nu gik Ester jo ikke i skole mere. Men da sagde far bestem nej, mor led af dårlige nerver, slidegigt, hun sled hele tiden, kvindearbejde ved landbruget, var så utrolig krævende, bare tænk på alle de lamper og lygter der skulde pudses hver dag- køer der skulde malkes, spande der skulde skures. Senge med halm i, der skulde redes; og så den mdl. storvask, det var et helt Ritual, fra alt blev sat i blød i soda- til alt var rullet og strøget, sløbe brændsel ind, bære aske ud, pudse og skure kakkelovne og komfur, vi havde vand inde, en pumpe i bryggerset, jo der var arbejde nok til alle ugens 7 dage.

I vinteren 1953 rejste jeg igen til Norge til Larvik, og fik, efter flere dages forløb, arbejde på en stor fabrik, vi syede Skjorter, Kedeldragter o.s.v.

Så skrev min far, og nærmest krævede at jeg kom hjem, og overtog Slægtsgården efter ham, det var hårdt dengang for jeg havde så mange Rejse planer, der skulde fuldføres. En 10 års plan kaldte jeg det, men jeg adlød min far og kom hjem i nov.-dec.1953 det var svært, for jeg opdagede pludselig, at jeg var en gammel pige, det var ikke sjovt, alle unge på min alder var gift og havde hjem og børn. Men gud som råder og styrer alt, lod mig møde min mand, helt tilfældigt ja; vi så hinanden om et år, blev forlovet i aug.1955 og gift juli 1956.

Vi købte straks Slægtsgården, og fik lov at få 4 børn, 2 piger og 2 drenge. Det blev en stor forandring på mit liv, men hvor er jeg glad for at jeg adlød min far. Og vi havde begge 2 både Sigurd (min mand) sparet penge op, så vi kunde betale halvdelen af hvad "Hvidet" kostede straks.

Mary Nielsen,
Hvidet, Lendum.